

OLAY I

1. (C) ile (A) AŞ arasındaki ihtilaf, haksız fiilden kaynaklanan zararın tazminine dayalıdır. Bu durum Ticaret Kanunu'nda veya farklı bir yasal düzenlemede mutlak ticari dava olarak öngörülmediği için nisbi ticari davaya dair koşulların sağlanıp sağlanmadığı değerlendirilmelidir. Nisbi ticari davadan söz edilebilmesi için her iki tarafın da tacir ve ticari işletmesi ile ilgili bir uyumsuzluğun mevcut olması şarttır (TK 4/1). (C)'nin tacir olmadığı dikkate alındığında bu koşulun sağlandığından söz edilemez. Dolayısıyla görevli mahkeme genel hükümler doğrultusunda asliye hukuk mahkemesidir (HMK 2). (3 p)

Somut uyumsuzlukta söz konusu olan, haksız fiile dayalı temerrüt faizi talebidir (BK 117/2). Haksız fiil dolayısıyla zarar gören ve tacir sıfatını haiz olmayan bir kişinin, zarar veren tacirden avans faizi oranı üzerinden talepte bulunabilip bulunamayacağı öğreti ve yargı uygulamasında tartışmalıdır: *Bir görüş*, zarar veren ve gören açısından herhangi bir tasnifte bulunmaksızın, FaizK'nın amaçsal yorumunu dikkate alınarak, TK 19/2'den hareketle avans faizi talep edilebilmesi için her iki tarafın da tacir ve ticari işletmesi ile ilgili bir eylem bulunması gerektiğini ileri sürmektedir. *Diğer görüş ise*, haksız fiile dayalı ticari iş nitelendirmesinde bulunulabilmesi için iki tarafın da tacir ve ticari işletmesi ile ilgili bir uyumsuzluğun bulunmasının zorunlu olmadığını, FaizK 2/2'de "arada sözleşme olmasa bile ticari işlerde temerrüt faizi bu oran üzerinden istenebilir" şeklinde açık bir düzenlemeye yer verildiğini, ödemeye kadar geçen zaman diliminde zarar veren tacirin ödeyeceği tutardan yararlanmaya devam edeceğini, böylelikle tacir olmayan bir kişinin de bir tacirden avans faizi talep edebileceğini belirtmektedir. Bu bağlamda üstünlük tanınacak görüşe göre, (C)'nin (A) AŞ'den avans faizi oranı üzerinden talepte bulunabileceği veya bulunamayacağı sonucuna ulaşılabilir. (4 p)

2. Tek satıcılık sözleşmesine ilişkin unsurlar; taraflar arasında sürekli bir sözleşme ilişkisinin varlığı, tek satıcıya belirli bir yer veya coğrafi bölgede -sözleşmenin zorunlu unsuru olarak- tekel hakkı verilmesi ve tek satıcının bağımsız olarak kendi nam ve hesabına hareket etmesidir. Olayda bahsi geçen unsurların eksiksiz olarak sağlandığı anlaşıldığından (A) AŞ ile (B) AŞ arasındaki sözleşme, tek satıcılık sözleşmesidir. (4 p)

Acentenin denkleştirme talebine ilişkin hüküm, hakkaniyete aykırı düşmedikçe, tek satıcılık ile benzeri diğer tekel hakkı veren sürekli sözleşme ilişkilerinin sona ermesinde de uygulanır (TK 122/5). Tek satıcının denkleştirme talep edebilmesi için sözleşmenin sona ermesinde kusurunun bulunmaması zorunludur (TK 122/3). Denkleştirme talebinde bulunulabilmesi için (i) tek satıcının sağlayıcının organizasyonu ile bütünleşmesi, (ii) sözleşme sonrasında yeni müşteri çevresinin oluşması, (iii) tek satıcının sözleşmenin sona ermesi dolayısıyla kayba uğraması, (iv) sağlayıcının tek satıcı tarafından kazandırılan yeni müşteri çevresinden menfaat sağlamaya devam etmesi ve (v) hakkaniyetin denkleştirme bedeli ödenmesini haklı kılması gerekmektedir (TK 122/1). (A) AŞ'nin (B) AŞ'nin münhasır bölgesine satış yapması dolayısıyla tekel hakkı ihlal edilmiştir. Diğer bir ifadeyle sözleşme, (A) AŞ'nin sözleşmeye aykırılık teşkil eden davranışı dolayısıyla haklı sebeple feshedilmiştir. Olayda (B) AŞ'nin satışları artırarak yeni müşteri çevresi oluşturduğu, sözleşmenin sona ermesi dolayısıyla kayba uğrayacağı, sözleşme sonrasında (A) AŞ'nin bundan menfaat sağlamaya devam edeceği ve hakkaniyet de bunu gerektirdiği için denkleştirme bedelinin talep edilebilmesine ilişkin koşulların sağlandığı anlaşılmaktadır. (4 p)

OLAY II

1. Öğretideki baskın görüş ve Yargıtay içtihatlarına göre bononun teminat amacıyla verildiğine ilişkin anlaşma senede hiç yansıtılmamış yahut olaydaki gibi temel ilişkiyle bağlantı kurulmaksızın soyut bir şekilde yansıtılmışsa, bu durum bononun geçerliliğine etki etmez, ancak bir kişisel def'i imkânı verir. Bu hâlde olayda düzenleyen (A), bu savunmasını lehtar olmayan (C)'ye karşı kural olarak ileri süremez fakat (C)'nin bilerek borçlu zararına hareket ettiğini ispatlaması durumunda ileri sürebilir. (5 p)

2. Vadesi gösterilmemiş olan bono, görüldüğünde ödenmesi şart olan bir bono sayılır (TK 777/2). Görüldüğünde vadeli bono, senedin ibrazında ödenir ve aksi öngörülmedikçe düzenlenme gününden itibaren 1 yıl içerisinde ödeme için ibraz edilebilir (TK 704/1). Bu süre zarfında bononun birden çok kez ibraz edilmesi mümkündür ve ibraz süresi içinde olmak kaydıyla ibrazdan sonra belli bir süre

sınırına tabi olmaksızın protesto işlemi yapılabilir. Bu hâlde olayda vadesi gösterilmemiş olduğu için görüldüğünde vadeli bir bono söz konusu olduğuna göre, ibraz ve protesto işlemleri süresinde yapılmıştır. Zira aksi öngörülmediği için bu işlemlerin 1 yıllık süre içinde yapılması gerekli ve yeterlidir. (5 p)

3. Hamil kısmi ödemeyi reddedemez (TK 709/2). Reddedtiği takdirde reddedilen tutar kadar müracaat hakkını kaybeder. Bu durumda olayda müracaat hakkı senet bedelinin tamamı için değil, ancak 300.000 TL'si için kullanılabilir. Zira (C), 100.000 TL'lik ödemeyi kabul etmemiştir, (B)'den senet bedelini değil, bedelin 300.000 TL'lik kısmını talep edebilir. (5 p)

OLAY III

1. a) Davada genel kurul kararının yokluk veya butlanının tespiti yahut iptali talep edilmektedir. Anonim şirket genel kurul kararlarının yokluğu veya butlanının tespitini talep etmek kural olarak bir süreye bağlı değildir. Genel kurul kararlarının iptali ise TK 445 uyarınca kararın alınmasından itibaren 3 aylık hak düşürücü süreye tabidir; tescil tarihinin bir önemi yoktur. Olayda kararlar 15.01.2019 tarihine alınmıştır. Dava ise 19.04.2019 tarihinde açıldığından iptal davasının açılması için söz konusu olan 3 aylık hak düşürücü süre dolmuştur. Butlan veya yokluğa yönelik talep bakımından ise sürenin dolduğundan söz edilemez. (5 p)

b) Genel kurul kararlarına karşı iptal davası açılabilmesi için gereken usuli şartlar TK 446'da sayılmıştır. (P) genel kurula katıldığından dava açabilmek için karara karşı olumsuz oy kullanmış ve muhalefetini toplantı tutanağına geçirtmiş olmalıdır. Bu şartların sağlandığı görülmektedir. (5 p)

2. a) TK 390 uyarınca yönetim kurulunun üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanması ve toplantıda bulunan üyelerin çoğunluğu ile karar alması gerekir. Somut olayda beş kişiden oluşan yönetim kuruluna rağmen genel kurulun toplantıya çağrılmasına ilişkin karar iki yönetim kurulu üyesi tarafından alınmıştır. Toplantı nisabına uymayan çağrı kararı yoklukla maluldür. İddia bu bakımdan yerindeyse de genel kurul toplantısı bütün pay sahiplerinin katılımıyla, aralarından hiçbirinin itirazı bulunmaksızın gerçekleştirilmiş, dolayısıyla çağrısız genel kurul için TK 416'da aranan şartlar sağlanmıştır. Bu nedenle salt çağrıdaki hukuka aykırılık olaydaki genel kurul kararlarının hükümsüzlüğüne neden olmayacaktır. (10 p)

b) Sermaye artırımı kararı, esas sözleşmede aksine ağırlaştırıcı hüküm bulunmadığı takdirde şirket sermayesinin en az yarısının temsil edildiği genel kurulda, toplantıda mevcut bulunan oyların çoğunluğu ile alınır (TK 421/1). Somut olayda sermaye artırımı kararı şirket sermayesinin %60'ını temsil eden (B) grubu paylarının olumlu oyu ile alınmıştır. Karar nisap yönünden geçerlidir. (5 p)

TK 421/3 uyarınca imtiyazlı pay oluşturulmasına ilişkin esas sözleşme değişikliği kararları sermayenin en az %75'ini oluşturan payların sahiplerinin veya temsilcilerinin olumlu oylarıyla alınır. Sermayenin %60'ını oluşturan (B) grubu payların sahiplerinin olumlu oyu ile alınan bu kararda nisap sağlanmadığından, imtiyaz oluşturulmasına ilişkin karar yoklukla maluldür. (5 p)

c) Olayda sermayenin dış kaynaklardan artırılması söz konusudur. TK 456/1 gereğince kural olarak payların nakdi bedelleri tamamen ödenmediği sürece sermaye artırılması mümkün değildir. Ancak aynı hükümde sermayeye oranla önemli sayılmayan tutarların ödenmemiş olmasının sermaye artırımını engellemeyeceği de belirtilmiştir. Sermayenin %5'ine kadar olan kısmın bu anlamda önemli olmayan tutar niteliğinde olduğu, öğretide yaygın olarak kabul edilmektedir. Olayda sermayenin 25 bin TL'lik kısmı ödenmemiş olsa da bu miktar şirketin 1 milyon TL'lik esas sermayesine oranla cüz'i (önemsiz) olduğundan, artırımın geçersizliğine neden olmaz. (10 p)

d) TK 461'e göre rüçhan hakkı, pay sahibinin dış kaynaklardan yapılan sermaye artırımını sonucunda ihraç edilen yeni payları esas sermayeye katılım oranına uygun olarak alma hakkıdır. Olayda yeni çıkarılan payların (D) AŞ'ye tahsisi mevcut pay sahiplerinin rüçhan hakkının kaldırılması anlamına gelir. Bu ise ancak haklı sebepler bulunduğu takdirde ve en az esas sermayenin %60'ının olumlu oyu ile mümkündür. Söz konusu karar (B) grubu pay sahiplerinin olumlu oyu ile alındığı için %60'lık nisabı sağlamaktadır. Uluslararası bir tur organizatörü olan (D) AŞ'nin otelcilikle iştigal eden (A) A.Ş'nin yeni çıkarılan paylarını taahhüt etmesi, şirkete stratejik bir ortak alınması anlamına gelir ki

bu da rüçhan hakkının kaldırılması için haklı bir sebep niteliğindedir. Bu bakımdan olaydaki karar geçerlidir. **(10 p)**

e) TK 454 uyarınca şayet esas sözleşmede imtiyazlı paylara ilişkin düzenleme varsa ve esas sözleşme değişikliğine ilişkin genel kurul kararı imtiyazlı pay sahiplerinin haklarını ihlal edecek nitelikte ise genel kurul kararı imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunca onaylanmadıkça uygulanamaz. Somut olayda (A) grubu paylar yönetimde temsil edilme imtiyazına sahiptir. Yeni çıkarılacak (C) grubu payların tamamen farklı bir konuda yani kârda imtiyazlı olması dikkate alındığında, (A) grubuna ait yönetimde temsil imtiyazını ihlal eden (sınırlandıran) bir yönü yoktur. O halde sermaye artırımı kararının uygulanabilmesi için (A) grubu pay sahiplerinin katılımıyla toplanabilecek imtiyazlı pay sahipleri özel kurulunca onaylanması gerekmez. **(10 p)**

f) TK 360 uyarınca esas sözleşme ile belirli pay gruplarına yönetim kurulunda temsil edilme hakkı tanınabilir. Bu amaçla, yönetim kurulu üyelerinin belirli bir grup oluşturan pay sahipleri arasından seçileceği esas sözleşmede öngörülebilir. Yönetim kurulu üyeliğine önerilen aday haklı bir sebep bulunmadığı müddetçe genel kurul tarafından üyeliğe seçilmek zorundadır. Somut olayda istifa eden üye (A) grubunun önerisi ile seçilmiş olduğundan, onun yerine yapılacak seçimde de yine imtiyazın gözetilmesi, haklı bir sebep bulunmadığı sürece (A) grubu pay sahiplerinin önerdiği adayın seçilmesi gerekir. Ancak, olayda (A) grubunun önerdiği aday olan (Z) herhangi bir haklı sebep gösterilmeksizin seçilmemiştir. Bu karar esas sözleşmeye aykırılık nedeniyle iptal edilebilir niteliktedir (TK 445) **(10 p)**